

طرح درس روزانه پرستاری بهداشت روان

دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری تخصصی

پیشنیاز: روانشناسی فردی و اجتماعی

شماره درس: ۱۴۳۷۲۴۶

مدرس : دکتر فاطمه غفاری - دکتر عباس شمسعلی نیا

شرح درس :

آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی بهداشت روان، انسان و نیازهای اساسی او، مفهوم نفس، علل و عوامل موثر در بروز بیماریهای روانی و طرق پیشگیری از آنها با تاکید بر مراقبتهای اولیه بهداشت روان و ارائه مداخلات منطقی در جهت حفظ و توسعه سلامت روان خود افراد، خانواده و جامعه

هدف کلی:

از ارائه این واحد آشنائی دانشجویان و افزایش آگاهی آنها نسبت به مفاهیم ذیل می باشد:

۱. ارتقاء سطح دانش و بینش دانشجو در زمینه روند تکامل علم روان شناسی و خدمات روان پرستاری در سطح جهان و ایران و وظایف و نقشهای روان پرستار در مراکز روان پزشکی می باشد.
۲. ارتقاء سطح دانش و بینش دانشجو در زمینه اهمیت نقش بهداشت روان در زندگی انسان بدان امید که در زندگی فردی و اجتماعی و آموزش به بیمار و خانواده ها به طور موثری بکار رود.
۳. ارتقاء سطح دانش و بینش دانشجو در زمینه آشنایی با اهمیت محیط فیزیکی و ذهنی در ارتقاء سطح سلامت روان و پیشگیری و درمان بیماریهای روانی .
۴. هدف این بخش آشنایی دانشجویان با انسان؛ نیازهای اساسی انسان و اهمیت ارضای صحیح این نیازها در پیشبرد سلامت روان افراد می باشد.
۵. آشنایی با مفهوم خود جهت افزایش بینش و آگاهی نسبت به خود به عنوان یک انسان به لحاظ ارتباط با سایر انسان ها جهت بهبود مداخلات بهداشت روانی.
۶. آشنایی با نحوه برقراری یک ارتباط درمانی صحیح با بیماران روانی جهت شناخت بهتر از نیازهای بیمار جهت مراقبت بهتر.
۷. آگاهی از علائم و نشانه های اختلالات روانی جهت کسب مهارت برای بررسی و معاینه و اتخاذ برنامه درمانی مناسب برای بیماران روانی.
۸. توانایی جهت بررسی؛ شناسائی مشکلات ؛ برنامه ریزی و تدوین مداخلات پرستاری در یک روش ساختارمند و منظم با حداکثر کارایی جهت مراقبت از بیماران.
۹. ارتقاء سطح دانش و بینش و مهارت در زمینه عوامل موثر بر استرس و و روش های مقابله با آن.
۱۰. ارتقاء سطح دانش و بینش و مهارت در زمینه عوامل موثر بر بحران و روشهای مقابله با آن.
۱۱. آشنایی با علل و عوامل موثر در ایجاد بیماریهای روانی و نظریات روان شناختی در سبب شناسی اختلالات روانی به امید ایجاد توانائی لازم برای اتخاذ تدابیر پرستاری در اختلالات روانی.
۱۲. آشنایی در زمینه نقش باورهای مذهبی در رابطه با حفظ و ارتقاء سطح سلامت روان انسان و پیشگیری از اختلالات روانی.

ردیف	رئوس مطالب	اهداف رفتاری	روش ارائه درس	وسایل کمک آموزشی
۱	اصول بهداشت روان و نقش خانواده ، مدرسه و جامعه در تامین بهداشت روان و انواع پیشگیری	دانشجو باید قادر باشد: - تعریف بهداشت روانی از دیدگاه های مختلف را شرح دهد. - اهداف بهداشت روانی در سطوح مختلف پیشگیری شرح دهد. - اهمیت خانواده؛ مدرسه و جامعه در تامین بهداشت روانی توضیح دهد. - اصول بهداشت روانی را شرح دهد. - معیارهای سلامت روان را لیست نماید. - نقش پرستار را در سه سطح پیشگیری مقایسه نماید.	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت
۲	تاریخچه روانپرستاری و روانپزشکی - نقشهای مختلف روانپرستار	دانشجو باید بتواند: - وضعیت بیماران روانی در دوران مختلف را توصیف کند. - اقدامات انجام شده جهت پیشرفت دانش روان پزشکی را توضیح دهد. - تاریخچه روان پرستاری در جهان و ایران را شرح دهد. - نقش های مختلف یک روان پرستار را توضیح دهد.	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت
۳	خصوصیات محیط درمانی	دانشجو باید بتواند: - محیط درمانی را شرح دهد. - عوامل تشکیل دهنده محیط درمانی را بشناسد. - نقش روان پرستار در ایجاد؛ حفظ و توسعه محیط درمانی را توضیح دهد.	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت
۴	فرایند پرستاری در پرستاری روانی	دانشجو باید قادر باشد: - اهمیت به کارگیری فرایند پرستاری در مراقبت از مددجویان دچار اختلالات روانی در پنج سطر توضیح دهد. - مراحل فرایند پرستاری را برشمرد .	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت
۵	انسان ، نیازها و توانمندی های وی	دانشجو باید قادر باشد: انسان را تعریف و صفات و خصوصیات آن از دیدگاه مختلف را شرح دهد. - اهمیت ارضای صحیح این نیازها را بیان کند.	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت

		انگیزه و نیاز را تعریف کند. اولویت بندی نیازها را بر اساس نظریه مازلو بیان کند. - نقش هر کدام از نیازها در سلامت روان انسان را شرح دهد. - نقش روان پرستار در ارضای نیازهای بیماران بر حسب لزوم را شرح دهد. - توانمندی های انسانی را لیست نماید		
۶	خود و مفهوم از خود	دانشجو باید قادر باشد: - خود را تعریف و ابعاد آن را توضیح دهد. - در مورد عزت نفس و راه های ارتقاء آن در سه سطر توضیح دهد. - خصوصیات افراد با احساس ارزشمندی پائین و بالا را توصیف کند.	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت
۷	تنیدگی و سازگاری	دانشجو باید قادر باشد: علل ایجاد کننده استرس را توضیح دهد. - آثار فیزیولوژیکی و روان شناختی استرس را شرح دهد. - مکانیزم های روانی را توضیح دهد. - شیوه های کنار آمدن با استرس را بیان نماید.	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت
۸	امتحان میان ترم			
۹	بحران	دانشجو باید قادر باشد: بحران و مراحل آن را شرح دهد. - مراحل بحران را بیان کند. - روشهای مداخله در بحران را شرح دهد	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت
۱۰	ارتباط	دانشجو باید قادر باشد: -ارتباط را تعریف نماید. - عناصر ارتباط را برشمرد. - اهداف ارتباط را باهم مقایسه نماید. - انواع مختلف ارتباط را از هم تشخیص دهد. - در ارتباط از شیوه های غیر کلامی مناسب استفاده نماید.	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت

۱۱	ارتباط درمانی (۱)	دانشجو باید قادر باشد:	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت
		- تفاوت ارتباط و ارتباط درمانی را با ذکر مثال توضیح دهد. - عوامل موثر بر ارتباط درمانی را شرح دهد. - اهداف ارتباط درمانی را شناسایی کند. - مراحل مختلف ارتباط درمانی را برشمرد. - نقش و اهمیت ارتباط درمانی را در درمان بیماری های روانی شرح دهد.		
۱۲	ارتباط درمانی (۲)	دانشجو باید قادر باشد:	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت نمایش فیلم
		- تکنیک های ارتباط درمانی را در محاورات درمانی شناسایی نماید. - توانایی لازم برای برقراری ارتباط درمانی موثر با بیمار روانی را کسب کند. - از تکنیک های ارتباط درمانی متناسب جهت برقراری ارتباط با مددجویان دارای مشکلات روانی استفاده نماید.		
۱۳	نشانه شناسی در اختلالات روانی، گرفتن تاریخچه و آزمون وضعیت روانی (۱)	دانشجو باید قادر باشد:	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت
		- روش های جمع آوری اطلاعات لازم برای مصاحبه با بیمار روانی را شرح دهد. - شرایط لازم برای مصاحبه با بیمار روانی را شرح دهد. - نحوه تهیه شرح حال از بیمار روانی را شرح دهد - اصول معاینه وضعیت روانی (MSE) را شرح دهد. - آزمون های تشخیصی رایج در بخش روانپزشکی را بیان کند		
۱۴	نشانه شناسی در اختلالات روانی، گرفتن تاریخچه و آزمون وضعیت روانی (۲)	دانشجو باید قادر باشد:	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت
		- انواع اختلالات تفکرا شناسایی کند. - هذیان و انواع آن را توضیح دهد. - احساس و ادراک و آشفتگی های مربوط به آن را شرح دهد. - هیجان و آشفتگی های آن را شرح دهد. - حافظه: آشفتگی های حافظه و عوامل موثر بر حافظه را توضیح دهد. - اختلالات هشیاری را توضیح دهد.		

۱۵	نشانه شناسی در اختلالات روانی، گرفتن تاریخچه و آزمون وضعیت روانی (۳)	دانشجو باید قادر باشد: - ارتباط متقابل فرایند پرستاری و "رفتن تاریخچه و آزمون وضعیت روانی را در پنج سطر توضیح دهد. - از یک بیمار فرضی تاریخچه گرفته و پس از انجام آزمون وضعیت روانی، گزارشی در این زمینه تهیه نماید.	پرسش و پاسخ بحث گروهی تمرین عملی در کلاس	
۱۶	نقش مذهب الهی در پیشگیری و درمان اختلالات روانی	دانشجو باید قادر باشد: - دیدگاه های مختلف صاحب نظران روان شناسی در زمینه نقش مذهب الهی در سلامت روان را بیان کند. - تاثیر اعتقادات مذهبی در سلامت روانی را توضیح دهد.	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت
۱۷	نشانه شناسی در اختلالات روانی، گرفتن تاریخچه و آزمون وضعیت روانی (۱)	دانشجو باید قادر باشد: - روش های جمع آوری اطلاعات لازم برای مصاحبه با بیمار روانی را شرح دهد. - شرایط لازم برای مصاحبه با بیمار روانی را شرح دهد. - نحوه تهیه شرح حال از بیمار روانی را شرح دهد - اصول معاینه وضعیت روانی (MSE) را شرح دهد. - آزمون های تشخیصی رایج در بخش روانپزشکی را بیان کند	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت
۱۸	نشانه شناسی در اختلالات روانی، گرفتن تاریخچه و آزمون وضعیت روانی (۲)	دانشجو باید قادر باشد: - انواع اختلالات تفکرا شناسایی کند. - هذیان و انواع آن را توضیح دهد. - احساس و ادراک و آشفتگی های مربوط به آن را شرح دهد. - هیجان و آشفتگی های آن را شرح دهد. - حافظه؛ آشفتگی های حافظه و عوامل موثر بر حافظه را توضیح دهد. - اختلالات هشیاری را توضیح دهد.	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت
۱۹	نشانه شناسی در اختلالات روانی، گرفتن تاریخچه و آزمون وضعیت روانی (۳)	دانشجو باید قادر باشد: - ارتباط متقابل فرایند پرستاری و "رفتن تاریخچه و آزمون وضعیت روانی را در پنج سطر توضیح دهد. - از یک بیمار فرضی تاریخچه گرفته و پس از انجام	پرسش و پاسخ بحث گروهی تمرین عملی در کلاس	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت

		آزمون وضعیت روانی ، گزارشی در این زمینه تهیه نماید		
۲۰	نقش مذهب الهی در پیشگیری و درمان اختلالات روانی	دانشجو باید قادر باشد: - دیدگاه های مختلف صاحب نظران روان شناسی در زمینه نقش مذهب الهی در سلامت روان را بیان کند. - تاثیر اعتقادات مذهبی در سلامت روانی را توضیح دهد.	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت
۲۱	علل و عوامل موثر در ایجاد بیماریهای روانی	دانشجو باید قادر باشد: نظرات روانکاوی ، رفتارگرایی و ارگانیسم در مورد علت ابتلا مددجویان به اختلالات روانی را با هم مقایسه نماید. -فرضیه های روان نژند و روان تنی در زمینه سبب شناسی اختلالات روانی را شرح دهد. نظریه های مختلف روان شناختی مطرح در سبب شناسی اختلالات روانی را بیان کند - مراحل رشد روانی - جنسی را توضیح دهد. - مهارت لازم برای اتخاذ تدابیر پرستاری در زمینه اختلالات روانی را کسب کند. - عوامل زمینه ساز و آشکار کننده بیماریهای روانی را شرح دهد. -با توجه به علل ، استراتژی های مهم پیشگیری در سه سطح را لیست نماید.	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت نمایش کلیپ

ضمناً توجه فراگیران محترم را به نکات ذیل نیز جلب می نمایم:

۱- حضور و غیاب در کلاس بر اساس آئین نامه آموزشی دانشگاه اعمال خواهد شد و دانشجو و استاد ملزم به رعایت آن می باشند.

۲- تدریس این درس بر اساس منابع اعلام شده و شرکت دانشجو به صورت فعال در روند تدریس الزامی بوده و دانشجو بایستی قبل از هر جلسه تدریس مباحث اعلام شده را مطالعه نموده و در کلاس حضور یابد.

۳- آزمون میان ترم مشتمل بر چهار نمره از بیست نمره و ارزشیابی پایانی بر اساس برنامه امتحانی تعیین شده که به صورت آزمون کتبی انجام خواهد پذیرفت. سوالات مورد استفاده به صورت چند گزینه ای ، جور کردنی ، صحیح و غلط و تشریحی خواهد بود . در مجموع ۱۵ نمره از بیست نمره را شامل می گردد.

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
۱	حضور منظم و فعال در کلاس و ارزشیابی کتبی و شفاهی دوره ای	۵٪	۱
۳	آزمون میان ترم	۲۰٪	۴
۴	آزمون پایان ترم	۷۵٪	۱۵
جمع		۱۰۰٪	۲۰

منابع:

- 1) Mary Ann Boyd. Psychiatric Nursing: Contemporary Practice (Boyd, Psychiatric Nursing). 2018.
- 2) Mary C. Townsend. Psychiatric Mental Health Nursing: Concepts of Care in Evidence-Based Practice. 2017.

۳- محسن کوشان - سعید واقعی. روان پرستاری (بهداشت روان ۱). انتشارات اندیشه رفیع ؛ تهران. ۱۳۹۶.

۴- حمید جنتی. مرور جامع روان پرستاری. نشر جامع نگر. تهران. ۱۳۹۵.

۵- یدالله جنتی. درسنامه جامع روان پرستاری: بهداشت روان . نشر سالمی . تهران ۱۳۹۴.